

Wandelen ★★★★★

Wandelroute Landgoed Duin en Kruidberg

 13.66 km

Afwisselende wandeling door de duinen. Drink na afloop een kopje koffie in het landhuis.

Je wandelt over een prachtig landgoed met bos en duinen naar het strand en de zee. Vroeger woonden hier rijke kooplieden uit Amsterdam in hun buitenverblijven. Onderweg kom je herinneringen uit die tijd tegen, zoals de ijskelder en romantische bomenlanen. Na het wandelen kun je een kopje koffie drinken in het landhuis van Duin en Kruidberg. Landgoed Duin en Kruidberg maakt onderdeel uit van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Bij dit park horen ook de Kennemerduinen en landgoederen Midden-Herenduin, Koningshof en Kennemergaarde.

Vanaf parkeerplaats 'Duin en Kruidberg' van Natuurmonumenten tot aan de strandopgang is de route gemarkeerd met blauwe pijltjes.

Let op: In de winter kan een wandelpad nabij de strandopgang onder water staan. Ter plekke wordt een omleiding aangegeven. Buiten wegen en paden lopen is niet toegestaan omdat dit dieren verstoort en kwetsbare grond en planten beschadigt.

Bezoekersinformatie

Bereikbaarheid

NS station Santpoort-Noord

 [Santpoortse Dreef 1, 2071 TP Santpoort-Noord \(NH\)](#)

 Met de auto

Vanaf de A208 neem je afslag Santpoort. Je gaat richting Santpoort. Bij de rotonde rechtdoor, na 900 meter ligt het station aan je rechterhand. Hier start de wandelroute. Je loopt van de parkeerplaats bij station Santpoort-Noord richting stationsgebouw. Neem bij de fietsenstalling de voetgangerstunnel onder het spoor door. Loop langs manege 'Kennemergaarde' de brede, geasfalteerde beukenlaan op.

 Met het openbaar vervoer

Huisregels

Praktisch

Extra informatie

De route

➤ Startpunt

① Kennemergaarde

Vanaf de oude beukenlaan zie je rechts het landhuis 'Kennemergaarde' liggen. De heer Cremer heeft dit huis voor zijn zoon laten bouwen in 1912. Als je aan het einde van de laan midden op het kruispunt gaat staan zie je dat er ooit acht lanen naar dit punt hebben gelopen. Dit was oorspronkelijk het Sterrebos. Later is een doorgaande weg over twee van de lanen in het Sterrebos aangelegd. Aan het eind van de laan steek je over en ga je linksaf het voetpad op langs de Duin- en Kruidbergerweg.

② Landhuis Duin en Kruidberg

Even later zie je aan de rechterkant het herenhuis Duin en Kruidberg liggen. De parktuin bij het huis is aangelegd in Engelse landschapsstijl met slingerende paden, mooie waterpartijen en verrassende vergezichten. Het huis herbergt nu onder andere een hotel en brasserie. Op de benedenverdieping van het huis kun je, mits niet in gebruik, vijf authentieke stijlkamers te bezichtigen. Ga op de Duin- en Kruidbergerweg tussen huisnummer 72 en 74 rechtsaf het smalle weggetje in. Je komt uit op de parkeerplaats van Natuurmonumenten. Loop over de parkeerplaats naar het begin van het fietspad, met aan weerszijden stenen zuilen. Neem daar het wandelpaadje naast het fietspad en volg de blauwe pijltjes tot de strandopgang.

③ Ingang van het landgoed

De ingang van het landgoed is gemarkeerd met twee stenen zuilen. De naam 'Duin en Kruidberg' staat erin gegraveerd. Volg het voetpad dat links naast het fietspad ligt. Oorspronkelijk waren er twee landgoederen: Duinenberg en Kruidberg. In 1895 voegde de nieuwe eigenaar Cremer de landgoederen samen en kreeg het landgoed de naam Duin en Kruidberg. Als je naar de brasserie in het landhuis van Duin en Kruidberg wilt ga je vóór de toegangszuilen rechtsaf het bospad in (ook aan het einde van de wandeling kom je hier langs).

④ Wijngaardslak

Onderweg kom je veel grote, witte slakken tegen. Het zijn wijngaardslakken. In Nederland zijn ze zeldzaam en daarom een beschermde soort. 's Winters verdwijnen ze onder de grond en metselen ze hun huisje dicht om zich te beschermen. Dankzij een soort antivries overleeft de slak de kou. In maart komen ze weer tevoorschijn om zich vol te vreten met algjes en planten.

⑤ Wandelen op het landgoed

Je wandelt door een kastanjelaantje, een overblijfsel uit de tijd dat dit nog een echt landgoed was. Waarschijnlijk is dit romantische laantje aangelegd door de eigenaar Cremer.

6 Nachtegaal

Luister goed! Dan hoor je tijdens deze wandeling misschien wel de melodieuze zang van de nachtegaal. Vooral in de maand mei laten ze van zich horen. Je zal hem niet snel zien, want de nachtegaal verstoppt zich graag in het dichte struikgewas. Erg opvallend is hij ook niet; roodbruin met een lichte buik. Tip: Ga in mei eens mee met een nachtegalen excursie. Kijk voor meer informatie op www.natuurmonumenten.nl/npzk

7 Langs de Zeeweg

Vanuit het bos kom je nu door duinen met lage bomen en struiken, zoals duindoorn, kardinaalsmuts, liguster, duinroos en vlier. Door de zoute, zanderige zeewind blijven ze klein. Lang niet alle planten kunnen leven onder deze barre omstandigheden. Je ziet hier dan ook typische duinplanten, zoals het duinviooltje. Zijn wortels groeien tot wel 1 meter onder de grond. Zo kan hij altijd aan water komen. Nog dichterbij de kust zijn de duinen alleen nog begroeid met mos, gras, duindoorn en lage kruiden zoals tijm. Helm, een van de bekendste grassoorten in de duinen, houdt met zijn uitgebreide wortelstelsel het stuivende zand vast.

8 Grazers van klein tot groot

Lange tijd heeft het konijn een sleutelrol gespeeld in het beheer van de duinen. Ten tijde van de kruisridders en Noormannen, rond 1300, is deze grazer in het duin geïntroduceerd. De landgoedeigenaren hielden de konijnen graag op het landgoed om er op te jagen. Door verschillende ziektes (myxomatose en VHS) is het aantal konijnen in de afgelopen decennia drastisch afgenomen. Gelukkig gaat het nu weer veel beter met de konijnen. Ze spelen een belangrijke rol bij het open houden van de duinen. Toen er minder konijnen kwamen, begonnen de duinen te vergrassen. Natuurmonumenten zet daarom grote grazers zoals Shetlandpony's, konikpaarden en Schotse hooglanders in. Hou wel afstand als je deze dieren onderweg tegenkomt, aai en voer ze niet.

9 Cremermeer

Je kijkt uit over het Cremermeer. Dit meer is gegraven in opdracht van voormalig eigenaar van Duin en Kruidberg, de heer Cremer. Hij verkocht het zand en zette vis uit in het meer. In 2012 is het Cremermeer minder diep gemaakt met zand uit de duinen. We hopen dat er daardoor meer planten en dieren kunnen leven. Waterplanten en amfibieën voelen zich beter thuis in ondiep water.

Let op: In de winter kan een wandelpad nabij de strandopgang onder water staan. Ter plekke wordt een omleiding aangegeven. Buiten wegen en paden lopen is niet toegestaan omdat dit dieren verstoort en kwetsbare grond en planten beschadigt.

10 Strand en zee

Je komt nu uit bij de strandopgang Duin en Kruidberg. De blauwe route eindigt hier. Onze wandelroute gaat naar rechts, maar misschien wil je eerst even naar boven klimmen om de zee te zien. Als je omhoog klimt zie je aan je rechterhand een bunker uit de Tweede Wereldoorlog. In het National Park liggen veel bunkers van de Duitse verdedigingslinie de 'Atlantik Wall'. Vleermuizen maken nu dankbaar gebruik van de bunkers in de duinen. In de winter vinden ze hier een rustige plek waar het niet te koud en ook niet te warm is. Het belangrijkste is dat het in de bunkers altijd vochtig is zodat de vleermuis niet uitdroogt.

11 Vogelkijkhut bij het Duinmeer

Dit duinmeer is een geliefde plek voor eenden, meeuwen en andere watervogels. Ze komen hier om te eten, te broeden en uit te rusten. Met een beetje geluk zie je in het voorjaar en in de zomer de geoorde fuut. Veel tijd om hem te bekijken krijg je niet, want hij duikt zo weer onder water op zoek naar kleine visjes en waterinsecten. De geoorde fuut is helemaal zwart maar zijn ogen zijn opvallend rood met eromheen een krans van knalgele veren. Dit meer is geen natuurlijk meer maar halverwege de vorige eeuw ontstaan door zandafgraving.

12 Zandhagedis

De zon is als een batterij-oplader voor de zandhagedis. Daarom liggen ze graag in de zon. Kijk eens op plekje in de zon, uit de wind, op een lage tak van een struik of op een graspol. Dan zie er misschien wel één liggen. Het vrouwtje begraaft haar eitjes in een kuiltje in het zand. Door de warmte van de zon worden ze uitgebroed. Het mannetje wordt in het voorjaar prachtig groen van kleur. Tussen oktober en april houden hagedissen een winterslaap in een holletje onder de grond. Na ongeveer anderhalve kilometer na de vogelkijkhut sla je op de driesprong linksaf. Kort daarna ga je op de volgende driesprong rechtsaf (Witteweg). Volg het bordje 'Uitgang Duin en Kruidberg'. Na een kleine kilometer rechtsaf de klinkerweg op en meteen links de weg verlaten. Je passeert twee huizen aan je linkerhand. Bij het bordje 'Uitgang Midden Herenduinen' linksaf het smalle wandelpad in. Bij de driesprong rechtsaf het pad omhoog nemen. Je wandelt nu over de rand van een duin. Bij volgende driesprong ga je linksaf naar beneden. Daar ga je vervolgens rechtsaf langs de duinvoet.

13 Hofstede Kruidberg

Tussen de bomen door zie je in de weilanden een manege met een woonhuis waarvan het voorste gedeelte wit gepleisterd is. Dit huis is nog een deel van de oorspronkelijke hofstede van landgoed Kruidberg. Prins Willem III heeft het in 1682 gekocht. Een stukje verder passeer je het landhuis van Duin en Kruidberg.

14 Ijskelder

Deze ijskelder hoort bij het landhuis van Duin en Kruidberg. In de winter werden ijsblokken uit de vijvers gezaagd en in de ijskelder bewaard. 's Zomers werd het ijs gebruikt om voedsel en dranken koel te houden. Tegenwoordig doet de ijskelder dienst als vleermuizenverblijf. Even na de ijskelder kom je bij een viersprong. De route gaat hier rechtdoor richting de parkeerplaats van Duin en Kruidberg, waar je op de heenweg ook langskwam. Als je naar het landhuis van Duin & Kruidberg wilt sla je bij de viersprong linksaf. Steek het grasveld over en je komt in de parktuin van Landgoed Duin & Kruidberg. Via de hoofdingang kun je naar Brasserie DenK. Vanaf de parkeerplaats wandel je terug naar de openbare weg (Duin-en Kruidbergerweg). Sla daar linksaf en volg het voetpad. Bij driesprong eerst links aanhouden. Daarna weg oversteken en rechtsaf tussen twee zuilen door met het opschrift 'Kennemergaarde'. Volg de bomenlaan langs Kennemergaarde en de manege en je bent terug bij het beginpunt van de route, NS-station Santpoort-Noord.

